

Brussel, 14 December 1932.

58/1

Professor Dr. A. Pannekoek.

Amsterdam

NEDERLAND.

Zeer geachte Professor Pannekoek.

U zult wel verwonderd zyn deze uitnoodiging te ontvangen van het Socialistische Studentenverbond van België om op onze aanstaande studieweek, tydens de Kerstvakantie een lezing te komen. Evenals in 1929 en 1930 richten de socialistische studenten van België dit jaar ^{tekkel} een studieweek in waar het zoo boeiende vraagstuk "Diktatuur en Democratie" zal worden behandeld. Dit probleem heeft in de twee afgelopen jaren in de Centraal- en West Europeesche landen zooveel stof opgejaagd en onze afdeelingen in die landen als het ware gepassioneerd zoodat wy van nu af van een succesvolle deelneming verzekerd zyn. Wy kunnen nu reeds rekenen op de medewerking van Rik de Man (Democratie et Socialisation), de Brouckère (Considérations synthétiques), A. Rossi (Fascisme et Démocratie), Dan (Mencheviki und Diktatur), Piet Vermeylen (De Bolsjewieken over de Diktatuur van het Proletariaat) en Max Adler (Politische Democratie und soziale Democratie).

Myn kameraden en ik zouden nu buitengewoon verheugd zyn indien U zoudt willen aannemen tydens onze studieweek te willen komen spreken over bovengenoemd vraagstuk. Wy jongeren van na den oorlog hebben geenszins vergeten de schitterende rol die U gespeeld hebt in de marxistische theoretische beweging voor den oorlog. Of juist by het nalezen en terug opspeuren hebben wy U met verrassing teruggevonden.

der geschriften

Ons studieweek draagt een internationaal karakter niet alleen doordat sprekers uit verschillende landen by ons voordrachten geven maar tevens doordat socialistische en kommunistische studenten uit Duitschland, Oostenryk, Frankryk, Nederland, Tchechoslowakye, Amerika en België daaraan deelnemen.

Hoezeer men van verschillende zyden op uwe komst gesteld is word bewezen door de volgende feiten: Een dezet dagen ontving ik een schryven van een Duitschen kameraad ^{uit Würzburg} die my zegt "..., ich verstehe nur nicht warum der euch belgischen Genossen wohlbekante Holländer Pannekoek nicht genannt wird; zumal der Genosse Pannekoek von allen Professoren zu den Problemen des westeuropäischen Proletariats am meisten uns wird sagen können, wie mir scheint." Ook Lucien Laurat (Lucien Krebs) had my een gelykaardige vraag gesteld. En eigenaardig, juist voor het ontvangen van dezen brief had ik naar Nederland geschreven om uw adres te weten te komen. Dit alles om U te toonen hoezeer wy erop gesteld zyn U in onzen kring eens te hooren.

Wat de keuze van het onderwerp betreft laten wy U in zooverre vry dat het onderwerp toch verband dient te houden met het algemeene vraagstuk "Demokratie en Diktatuur". Daar wy, zooals U zich licht kunt voorstellen niet erg kapitaalkrchtig zyn kunnen wy geen groote vergoeding betalen. Nochtans zyn wy in staat de reis-enverblyfkosten der voordrachtgevers terug te betalen en hen daarenboven een klein cahcet van tweehonder frank te betalen voor hun voordracht.

Ziedaar waarde Professor onze uitnoodiging alsook alle inlichtingen die ik U daarover tot nogtoe kan verstrekken. Indien U aanvaardt, zou de datum van 29 December U schikken?

In de hoop een spoedig en bevestigend antwoord van U te ontvangen, zend ik U onze hartelykste groeten

Hoogachtend
jeffrens.
Voorzitter van de Socialistische Studenten
Waversche Steenweg 322, brussel.

2

Amsterdam Z. . 17 Dec 1932
Bern-Luzerstrade 19

Leer geachte heer Rens

Het deed mij veel genoege uw uitnodiging, om in de studieweek te Brussel een voordracht te komen houden, te ontvangen. Maar er zijn eenige berwaren. Misschien is de eerste, dat ik geen Fransch spreek, niet al te ernstig; ik zou alleen in het Hollandsch, of met het oog op de buitenlanders, in het Duitsch kunnen spreken. Een ander berwaar is: zijt gij voldoende over mijn richting ingelicht? Ik zie in de door u mede gedeelde lijst van sprekers enkel sociaaldemocraten; ik moet dus aannemen, dat uw socialistisch studentenverbond op ditzelfde standpunt staat, terwijl ik tot de kommunisten behoor, die 10 jaar geleden de komm. partij verlieten, omdat zij deze te veel naar sociaaldemocratische tactiek zagen overhellen. Daarom moet ik vrezen, dat zij, die geheel op sociaaldemocratisch standpunt staan, voor datgene wat ik te zeggen heb, niet al te veel belangstelling zullen voelen.

Indien dit echter voor u geen berwaar is, zal het dat ook voor mij niet zyn, en wil ik met genoegen een spreekbeurt over Democratie en dictatuur op mij nemen. Het is voldoende als reis- en verblijfskosten vergoed worden. De datum van 29 dec zou mij echter, in verband met andere reizen, minder goed passen dan Woensdag, 28 dec; zou u dat er. zoo kunnen regelen? Ik verneem in dat geval gaarne nadere details over plaats, tijd enz.

Met vriend. groet.

